

## คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๕/๒๕๔๕

วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๕

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนางสาวเพ็ญภา ไพศาลศุภนิมิต จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ส่งเรื่องนางสาวเพ็ญภา ไพศาลศุภนิมิต จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๔ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตาม มาตรา ๒๕๕ สรุปความได้ว่า นางสาวเพ็ญภา ฯ (ผู้ถูกร้อง) เป็นข้าราชการการเมืองตามพระราช บัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษารัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร) ในรัฐบาลนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ตามคำสั่งกระทรวงการต่างประเทศ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๒ ผู้ถูกร้องจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองตามมาตรา ๒๕๑ (๕) ซึ่งมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายใน ระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๒๕๒ ผู้ถูกร้องเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๒ จึงต้องยื่น บัญชี ฯ ภายในวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๒

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ตรวจสอบพบว่าผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชี ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๔ แจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริง ดังกล่าว ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ไม่เคยทราบ มาก่อนว่าการเข้าดำรงตำแหน่งที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศจะต้องยื่นบัญชี ฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ จนกระทั่งมีข่าวกรณีนายอมร อมรรัตนนานนท์ ยื่นเรื่องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อตรวจสอบความเป็นรัฐมนตรี ๑๐ คน จึงได้ทราบว่าตนจะต้องยื่นบัญชี ฯ ด้วยแต่คิดว่าแม้จะไม่ได้อ ยื่นบัญชี ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่ง แต่ก็ได้ตั้งใจว่าจะต้องยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง เพราะเป็นเวลาที่ใกล้จะหมดวาระการดำรงตำแหน่งแล้วทั้งยินดีให้ตรวจสอบย้อนหลังเพื่อดูรายการทรัพย์สิน และหนี้สิน และขอยืนยันว่าไม่มีเจตนาหรือจงใจจะปกปิดหรือไม่ยื่นบัญชี ฯ แต่อย่างใด

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วและได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๕ จึงเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา ๒๕๕ ต่อไป โดยขอให้วินิจฉัยว่า

๑. ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ (กรณีเข้ารับตำแหน่ง) ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

๒. ห้ามมิให้ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลา ๕ ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงว่าการที่ไม่ได้ยื่นบัญชี ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่ง เพราะไม่ทราบว่าจะต้องยื่นบัญชี ฯ ซึ่งเป็นคำชี้แจงที่เหมือนกับผู้ถูกร้องคนอื่นแต่ผู้ถูกร้องรายนี้มีความแตกต่างตรงที่เหตุผลว่า หากรู้ว่าจะต้องยื่นบัญชี ฯ ผู้ถูกร้องยินดีจะปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย และไม่มีทรัพย์สินหรือรายได้มากมายอะไร เหตุที่ไม่ได้ยื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งเตือนไป เพราะเห็นว่าเป็นเวลาที่ล่วงเลยกำหนดที่จะต้องยื่นมามากแล้ว คงเหลือเวลาที่จะพ้นตำแหน่งอีกไม่นาน ไม่มีความแตกต่างในทรัพย์สินแต่ประการใด จึงคิดว่าจะยื่นในกรณีพ้นจากตำแหน่งตามกำหนดเวลา และผู้ถูกร้องก็ได้ยื่นบัญชี ฯ กรณีพ้นจากตำแหน่งอย่างถูกต้องในเวลาที่กำหนดตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกรณีที่แตกต่างจากผู้ถูกร้องรายอื่นๆ ที่ผ่านมา

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกร้องไม่จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ประเด็นที่สองไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ